

תואר שני M.A. בחינוך בהתמחות תקשוב ולמידה

הרקע לתכנית:

בשנת 2020, בזמן משבר הקורונה, בלט הצורך באנשי חינוך בעלי ידע שיאפשר לעשות שימוש מתאים בסביבות הדיגיטליות בלמידה מרחוק. הלימודים בהתמחות זו מדגישים את התאמת תהליך הלמידה, שיטות הלמידה והטכנולוגיות ללומדים ולמטרות הלמידה – כלי חיוני לכל אנשי המקצוע העוסקים בהוראה ובלמידה. לשם כך על תהליכי הלמידה וההוראה החדשניים חייבים להיות מותאמים גם לתקופה בה אנו חיים. למידה כיום צריכה להיות גמישה, מותאמת ללומד, ולהתקיים בכל מקום ובכל זמן. הלמידה יוצאת בימינו מחוץ לכותלי בית הספר ומתקיימת בבית, בקהילה ובעולם כולו. טכנולוגיות הלמידה הזמינות כיום בסביבה הדיגיטלית, הן כלי משמעותי ליישום גישה זו. מפגשי לימוד עם ילדים מבהירים כי המסורת המוכרת של מורה שעומד ומרצה במשך שעה אינה יכולה להמשיך ולהתקיים כאילו דבר לא השתנה בעולם.

שיטות למידה חדשות הופכות את הלמידה לפעילה, לחוויתית ולמעניינת יותר עבור התלמידים. אסטרטגיות למידה חדשניות מעודדות את התלמידים ליזום פעילויות יצירתיות, המפתחות כישורי חשיבה ומטפחות רווחה חברתית ורגשית.

מטרות התכנית:

האם אתם מאמינים שיש דרך אחרת ללמד?

האם אתם מרגישים שהתלמידים של היום יכולים להיות יותר מעורבים בתהליך הלמידה ונלהבים מהחוויה?
מי שרוצה להשפיע על העתיד של החינוך ורוצה להוביל לשינוי, מקומו בהתמחות תקשוב ולמידה.

מטרת הלימודים בהתמחות הינה להעניק לסטודנטים בסיס תיאורטי וארגז כלים מעשי להוראה חדשנית ולשילוב טכנולוגיות למידה בעיצוב ההוראה.

ההתמחות רואה באיש החינוך מוביל דרך בבית הספר וסוכן שינוי המכניס רוח חדשה בארגון כולו. בוגרי ההתמחות לומדים להיות אנשי חינוך המחזירים לחידושים העדכניים ביותר, כך שיוכלו לתכנן ולהוביל יוזמות חינוכיות בכל תחום.

קהל היעד:

ההתמחות מתאימה לאנשי החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי, גננות, מורים בחינוך היסודי והעל יסודי ולכל העוסקים בהוראה ובהדרכה, המעוניינים להרחיב ולהתאים את היכולות הפדגוגיות לתלמידי המאה ה-21. אין צורך בידע מוקדם או ברקע טכנולוגי.

סגל ההוראה:

ד"ר גילה לוי עצמון, מרצה בכירה בתחום טכנולוגיות למידה ומזה כחמש שנים ראש ההתמחות תקשוב ולמידה בתכנית התואר השני בחינוך. ד"ר גילה לוי עצמון עוסקת במחקר ובפיתוח הוראה בתחומי טכנולוגיות למידה, חדשנות בחינוך ופדגוגיה חזותית, ובנוסף מכהנת כראש תחום הוראה מקוונת בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

משך הלימודים:

שנה וארבעה חודשים (ארבעה סמסטרים רצופים).

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

* התכנית כפופה לשינויים.

** ציון שם ההתמחות יופיע על גיליון הציונים בלבד.

לפרטים והרשמה: www.ono.ac.il

פירוט קורסי ההתמחות בתכנית:

גישות חדשניות בהוראה ולמידה

כיצד צריכות להיראות הוראה ולמידה מיטביות בשנת 2030? איך אמורה הטכנולוגיה להשתלב בהוראה, בהדרכה ובלימוד? על מנת לקדם בצורה הטובה ביותר את הלומדים? כיצד השינויים המואצים בחיי הפרט, החברה והעבודה במאה ה-21 צריכים להשפיע על ההוראה והלימוד? כיצד נכשיר את הלומדים לקראת חיים עתידיים בסביבה מורכבת, אי ודאית ורצופת שינויים?

הקורס יזמן לכם הבנה מעמיקה מהי פדגוגיה מוטת-עתיד וכיצד הטכנולוגיה מאפשרת את קיומה. נכיר במהלך הקורס את המגמות המשפיעות על התהליך החינוכי בתקופתנו. נתעמק בהבנת גישות שונות ללימוד, נתנסה בלימוד לפי תיאוריות למידה שונות, החל מלימוד התנהגותי ועד ללימוד הבנייתי ולמידה קישורית. בהמשך נלמד כיצד משתלבת הטכנולוגיה עם הלימוד, מתוך דגש על שיקול הדעת של איש החינוך באופן שילובה. נלמד להבחין שלא כל שילוב של טכנולוגיה משפיע בצורה משמעותית על הלימוד, ומתוך כך נתרגל חשיבה ביקורתית, במטרה לבחון כיצד לעשות שימוש ביישומים טכנולוגיים כך שיעשו את המיטב על מנת לשפר את תהליך הלימוד. מטרתו של הקורס לחבר את הידע הפדגוגי והידע הטכנולוגי על מנת לאפשר לכם שימוש בטכנולוגיות הלימוד באופן אשר יקדם בדרך הטובה ביותר את הלומדים שלכם. הקורס הינו קורס פעיל, אשר משלב לכל אורכו למידה פעילה.

*הקורס כולל עבודה פעילה בצוותים לאורך הסמסטר.

אוריינות דיגיטלית בעידן חברת הידע

העולם שלנו מוצף כיום במידע: באינטרנט, בטלוויזיה, ובשכל המכשירים הניידים הנמצאים סביבנו בכל שעה של היום. בקורס נלמד כיצד מתמודדים עם סוגיות כמו פיתוח האוריינות הנדרשת לחיפוש, ארגון וניהול הידע בסביבה הדיגיטלית תוך חשיבה ביקורתית ושיקול דעת. נכיר סביבות וכלים לניהול מידע אישי וציבורי ונלמד מה היתרונות והחסרונות של כל סביבה. נתעמק בסוגיות של פרטיות ברשת ושל שימוש זהיר ובטוח במידע. נדבר על עקרון השיתופיות במידע מבחינה מעשית וגם ערכית. הסוגיות שנדון בהן יהיו טכנולוגיות, אך גם קוגניטיביות, רגשיות ואתיות. הדיון האתי יעסוק בנושאי קניין רוחני וזכויות יוצרים על מנת לתת לכם כלים ברורים למה מותר ואסור להעתיק ולשתף ברשת. דגש מיוחד ורלוונטי בקורס הוא זיהוי איכות המידע – כיצד מזהים מידע אמין ואיכותי? איך מזהים פייק ניוז? בהמשך עוסק הקורס גם בניהול מידע – כיצד אוגרים מידע באופן מסודר במרחב האישי, האקדמי והמקצועי שלנו. תכירו גם את המושג העדכני של אוצרות תוכן ותתנסו ביישומים המתאימים ליצירתה. כל אלה יתנו לכם כלים מועילים להתנהלות זיהוי ויעילה במרחב הדיגיטלי וגם יאפשרו לכם לטפח את האוריינות הדיגיטלית בקרב הלומדים שלכם.

הקורס כולל:

- ◆ סדנת בטיחות ברשת
- ◆ סדנת גלאי פייק ניוז

למידה מרחוק - העתיד כבר כאן

לאחר משבר הקורונה, הידע המאפשר לבנות ולנהל שיעורים בלימוד מרחוק הפך לחלק אינטגרלי ומשמעותי בכל מערכות החינוך. מטרת הקורס להכשיר את הסטודנטים כאנשי חינוך והדרכה לתכנון, לבנייה ולניהול של מערכות ללימוד מרחוק. הקורס יציג בפניכם את עקרונות הלימוד מרחוק – כיצד נעשית ללימוד מרחוק באופן אפקטיבי, מהם המודלים הקיימים בלימוד מרחוק, מהי למידה סינכרונית ומהי למידה א-סינכרונית.

נכיר את הלימוד ההיברידי ומהם מאפייניה הייחודיים. נתמקד בהבנת הלומדים בסביבת הלימוד הדיגיטלית, מה גורם ללומדים להתמדה ולמעורבות בלימוד, נכיר עקרונות חברתיים-רגשיים בלימוד מרחוק ונלמד כיצד נוכל לחבר את הלומדים לתהליך הלימוד המקוונת. נכיר את העקרונות של יצירת מצגות מצויות ללימוד מרחוק. בנוסף, יחשוף אתכם הקורס ליישומים נוספים שמתאימים לשילוב בלימוד מרחוק ללימוד ולתרגול. הקורס משלב ידע פדגוגי וטכנולוגי מהקורסים הקודמים בהתמחות, ליצירת רצף ללימוד מרחוק המשולב בטכנולוגיות ללימוד.

הקורס כולל:

- ◆ סדנת למידה בסביבת זום והיכרות ZOOM מעמיקה עם כל מאפייני זום.

למידת מולטימדיה מתיאוריה למעשה

כולנו חיים היום בסביבה דיגיטלית המוצפת בתמונות, סרטונים וגם מוזיקה וצילילים. גם חומרי הלימוד הדיגיטליים ומרחבי הלימוד מרחוק משלבים כיום ייצוגים חזותיים ושמיעתיים רבים.

העוסקים בטכנולוגיות ללימוד מחויבים לעשות שימוש מושכל ואיכותי בייצוגים אלו על מנת שיקדמו את הלימוד. הקורס נפתח בתיאוריה של האוריינות החזותית וחשיבותה כמומנות של המאה ה-21 וממשיך בהצגת החשיבה החזותית והפדגוגיה החזותית.

בנוסף נלמד בקורס היכן ניתן לאתר ברשת תמונות באיכות גבוהה אשר ניתן לעשות בהן שימוש ברשות. נפתח את היכולת לשלב תמונה, מילים וצילילים באופן המיטבי תוך יישום של כללי למידת מולטימדיה. נכיר מגוון רחב של פעילויות ללימוד דיגיטליות אשר עושות שימוש יעיל בתמונות ושמע. בין השאר נכיר יישומי וידאו, פודקאסטים, אינפו-גרפיקה, מפות דיגיטליות, אנימציות ועוד.

את כל אלה נבחן ונדון כיצד להעריך את תרומתם ומהו שיקול הדעת בשילובים בהוראה או כתוצר ללימוד. נתנסה ביישומים חדשים כמו Genial.ly, Wordwall, Synth, Flipgrid ואחרים. הקורס עשיר בהתנסות במגוון כלים ויישומים.

הקורס כולל:

- ◆ סדנת ג'ניאלי (Genial.ly) ומרחבים פייזטליים.
- ◆ סדנת פודקאסטים בלימוד.

הקריה האקדמית אונו

Ono Academic College

* התכנית כפופה לשינויים.

** ציון שם ההתמחות יופיע על גיליון הציונים בלבד.

לפרטים והרשמה: www.ono.ac.il

שילוב משחקים מקוונים בלמידה

הכרת עקרונות בניית המשחק, שבעזרתם ניתן להפוך את הלמידה למהנה ולמשמעותית בו זמנית. בקורס ילמדו הסטודנטים כיצד מתכננים למידה מבוססת-משחק וכיצד יוצרים משחק – שילוב מרכיבים של משחק בתוך משימה לימודית. הן למידה מבוססת-משחק והן משחק מתאימים ללומדים צעירים ובוגרים. הם מאפשרים ליצור למידה משמעותית תוך התייחסות לשונות של הלומדים, אנב הנאה שיוצרת מוטיבציה ללמידה. היום יותר מתמיד, טכנולוגיות הלמידה מנגישות יישומים מלהיבים המאפשרים לעצב ולבנות משחקי למידה באופן עצמאי. בקורס הסטודנטים יכירו את עקרונות המשחק ומאפייני השחקנים, כיצד לזהות מה הפוטנציאל הפדגוגי של המשחק, כיצד מתאימים משחקים ללומדים שונים ומהו שיקול הדעת הנדרש בבחירת המשחק, עיצובו ושילובו בלמידה. קורס משחקים הוא קורס פעיל ומהנה – תשחקו, תכירו סביבות שונות למשחקים מקוונים, וגם תתנסו בבניית משחקים לימודיים.

הקורס כולל שתי סדנאות:

- ▶ סדנת חדרי בריחה לימודיים מקוונים ב-Genial.ly.
- ▶ מחולל משחקונים ופעילויות למידה אינטראקטיביות ב-Wordwall.

יזמות והובלת שינוי בחינוך

הקורס מציג ראייה רחבה של תהליכי שינוי וחדשנות ברמה הארגונית, כדי לתת לסטודנטים כלים להוביל שינויים כיזמים וכאנשי חינוך חדשניים. הקורס יאפשר לזהות שינויים הנדרשים בארגון ופעילויות שנדרשות בכדי להניע שינוי כזה בשטח. בקורס יובהר כיצד מאמצים חדשנות בארגון, כיצד לגייס אנשים לשינוי שאתם רוצים להוביל, כיצד בנויה יוזמה חינוכית ומהן תכונות המנהיג החינוכי שמסוגל להוביל שינוי. בקורס תתנסו בפיתוח של יוזמה חינוכית משולבת טכנולוגיות למידה. בקורס ניגע גם בעולם המרתק של חשיבה יצירתית, כיצד מעריכים חשיבה יצירתית וכיצד מטפחים חשיבה יצירתית במערכות חינוך.

הקורס כולל:

- ▶ מפגש עם אורח/ת יזם/ת מתחום החדשנות החינוכית.
- ▶ סדנת חשיבה יצירתית.

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

* התכנית כפופה לשינויים.

** ציון שם ההתמחות יופיע על גיליון הציונים בלבד.

לפרטים והרשמה: www.ono.ac.il

פירוט קורסי הליבה בתכנית:

היבטים פסיכולוגיים בחינוך ובחברה

מטרת הקורס לפתח הבנה ביקורתית לרעיונות, לתיאוריות ולשיטות פסיכולוגיות ולהקנות ידע והבנה בתהליכים הפסיכולוגיים הקשורים לחינוך וללמידה. הקורס מנתח תהליכי התפתחות תפיסתיים, קוגניטיביים וחברתיים בילדות ובהתבגרות. הקורס יתמקד בסוגיות פסיכולוגיות המשפיעות על תפקוד התלמיד בבית הספר ומחוצה לו.

חינוך וחברה במאה ה-21

הקורס יתמקד במגמות של שינוי בחברה במאה ה-21 והשלכותיהן על עבודתם של אנשי החינוך. במהלך הקורס יזהו הסטודנטים תמורות המאפיינות את החברה המערבית בשנים האחרונות ויבדקו כיצד מערכת החינוך הציבורית נערכת להתמודד עמן. כמו כן, נקדיש תשומת לב לתהליכי שינוי בריבוד החברתי, במבנה המשפחה, בשוק העבודה ובמרחב הדיגיטלי – ולהשלכותיהם על עבודת אנשי החינוך ועל ארגונו המחודש של בית הספר. זאת, בצד עיסוק בפערים בחינוך מצמצום פערים, הכלה וחקיקה.

מחקר מתקדם בחינוך

בקורס ילמדו הסטודנטים להכיר את פרדיגמות המחקר המקובלות בחקר ההתנהגות האנושית בכלל ובחקר החינוך בפרט. הסטודנטים ילמדו להבחין בין הפרדיגמה המחקרית הכמותית/פוזיטיביסטית לבין הפרדיגמה המחקרית האיכותנית/פרשנית ולפתח מודעות לשימושים של הפרדיגמות השונות בפרקטיקה החינוכית. הקורס יקנה לסטודנטים מיומנויות לביצוע מחקר הלכה למעשה ויכשיר אותם לקראת עבודת הגמר המחקרית. במסגרת הקורס יפתחו הסטודנטים חשיבה ביקורתית בקריאת מחקרים מדעיים בתחומי ידע מגוונים, ילמדו להבחין בין מתאם לסיבתיות ויזכו להשתמש בכלי מחקר שונים.

שונות ורב תרבותיות בראייה הגלוקלית

ההתפתחויות הגלוקליות בעולם משפיעות על החברה בישראל בתחומים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. אחת ההשפעות המשמעותיות נוגעת לסוגיות הרב תרבותיות, שהדיונים עליה קיבלו תאוצה בשנים האחרונות בישראל ובעולם כולו. במסגרת הקורס נעסוק בשאלות מגוונות: כיצד מתעצבת רב תרבותיות? מה היחס בין שונות ורב תרבותיות לבין הזהות העצמית והזהות הקבוצתית? מה מערכת הקשרים בינה לבין הגלובליזציה? מהו מקומה של התפיסה הרב תרבותית במאבק לצדק חברתי, והאם היא התחזקה או נכשלה? כדי לענות על שאלות אלה נכיר את התיאוריה הרב תרבותית, את הדילמות שלה ונבחן כיצד היא באה לידי ביטוי במדיניות ובקהילות השונות.

תקשוב וחדשנות בלמידה

ההתפתחות הטכנולוגית המואצת של השנים האחרונות חושפת בפני המורים מגוון רחב של טכנולוגיות תקשוב לשילוב בתהליך החינוכי. עובדה זו מעלה שאלות לגבי משמעותיות התהליך החינוכי בכלל ויחסי הגומלין בין המורה לתלמיד בפרט. בקורס נעסוק מנקודת מבט פדגוגית בשילוב כלים טכנולוגיים מגוונים, בבחינת דרך יישומם בהוראה ובתרומתם לתהליך הלמידה. בנוסף יוכרו מושגי יסוד בתחום התקשוב, תיערך התנסות מעשית במספר יישומים מתוקשרים ללמידה והוראה ועוד.

מוח, תודעה ולמידה

בשנים האחרונות נצבר ידע רב בתחומים הקשורים למדעי המוח. חוקרים רבים לא הסתפקו בניסיון לפענח את התפקיד המיוחד והמייחד של כל אזור מוחי (תפקידים קוגניטיביים, רגשיים, חושיים וכיו"ב) אלא גם עסקו בשאלות כיצד המוח מעבד מידע, מאחסן ומאחזר אותו וכיצד יכולתו להתפתח ולהשתנות משפיעה על ההתנהגות האנושית. אחד התחומים החשובים העוסקים בהבנת החשיבה האנושית הוא מדעי הקוגניציה. מדעי הקוגניציה (Cognitive Science) חוקרים, בין היתר, את תפקודי הלמידה, החשיבה, הזיכרון, השפה, הקשב והרגשות. הידע המדעי העדכני בתחומים אלה מנסה לשפוך אור על החיבור בין ההתנהגות (פסיכולוגיה קוגניטיבית) לניורו-ביולוגיה, העוסקת במרכיבים של האדם (תאי עצב, סינפסות, גנטיקה וכד'). הבנת פעולת המוח והקוגניציה צריכה להיות מוטמעת בחשיבה החינוכית בכדי למנף את הפוטנציאל לשיפור תהליכי הלמידה וההוראה.

היבטים לימודיים רגשיים וחברתיים בתחום לקויות למידה ותלמידים עם ADHD

העלייה במספר התלמידים לקויי הלמידה מעסיקה רבות את קובעי מדיניות החינוך בארץ ובעולם. תופעה זו מעוררת התעניינות רבה בקרב חוקרי חינוך, מורים, הורים וגורמים נוספים, המנסים למצוא פתרונות חינוכיים ורפואיים לצורך התמודדות אופטימלית עם סוגיית לקות הלמידה. הקורס יעסוק בהכרת תפיסות תיאורטיות עכשוויות והערכה ביקורתית של תפיסות אלו. הסטודנטים ירכשו ידע על המאפיינים הפסיכולוגיים והחינוכיים של תלמידים לקויי למידה/קריאה ויקדישו תשומת לב לסוגיית הציפיות מתפקודם האורייני העתידי של התלמידים.

סמינר

הסמינר הוא דיון ביקורתי ואינטגרטיבי המבוסס על ספרות אקדמית בתחום ניהול מערכות חינוך. הקורס כולל גיבוש נושא רלוונטי, בניית ראשי פרקים, עריכה של הסמינר וצעדים בכתיבת הסמינר. בקורס יושם דגש על קריאה וכתביה מדעית, הדרכה באיתור מקורות מידע אקדמיים וכללי ציטוט מקובלים במדעי החינוך. במסגרת הסמינר תוגש עבודה עיונית בנושא שייבחר על ידי הסטודנטים.

פרויקט

פרויקט הגמר הינו מחקר מדעי שביסודו מונחת תפישתו של דיואי: "למידה על ידי עשייה". במסגרת הפרויקט יתנסו הסטודנטים בעריכה ובכתיבה של מחקר בנושא שבו בחרו. הנחיית הפרויקט היא אישית ותתבצע כהמשך ישיר להנחיית הסמינר.

